

HADİS

Hadis Literatürü

Hadis Usulu Kitapları:

A. Müttekaddimun'a ait eserler:

1. Ramehurmuzi(h.360), **el-Muhaddisul-Fasil**
2. Hakim en-Neysaburi(h.405), **Ma'rifetu Ulumi'l-Hadis**
3. Hatib el-Bağdadi(h.463), **el-Kifaye fi İlmi'r-Rivaye**

B. Müteahhirun'a ait eserler:

1. Kadı İyaz(h.544), **el-İlma'**
2. İbnu's-Salah(h.643), **Ulumu'l-Hadis**

Ulumu'l-Hadis üzerine yapılan çalışmalar:

a. İmam Nevevi(h.676), **et-Takrib**; İ.Nevevi Ulumu'l-Hadis'i "**İrşad**" ismiyle ihtisar etmiş. Sonra bunu da ihtisar edip "et-Takrib ve't-Teysir" ismini vermiştir. "Takribu'n-Nevevi" ismiyle meşhurdur.

b. İbn Kesir(h.774), **İhtisaru Ulumu'l-Hadis**

c. İbn Hacer(h.852), **Nuhbetü'l-Fiker**; Ulumu'l-Hadis'in ihtisarı.

3. Suyuti(h.911), **Tedribu'r-Ravi**; Suyuti'nin, Nevevi'nin Takrib'ine "Tedribu'r-Ravi fi Şerhi Takribi'n-Nevevi" ismiyle yazdığı şerh.

4. Cemaleddin Kasımi(m.1914), **Kavaidu't-Tahdis**
5. Tahir el-Cezairi(m.1920), **Tevcihu'n-Nazar**
6. Ahmed Muhammed Şakir, **el-Baisu'l-Hasis**

I. Ale'r-Rical Tasnif Edilen Kitaplar:

A. Müsnedler:

1. Zeyd b. Ali(122), **Müsned**
2. Ebu Hanife(150), **Müsned**
3. Abdullah b. Mübarek(181), **Müsned**
4. Ebu Davud et-Tayalisi(204), **Müsned**
5. İmam Şafii(204), **Müsned**
6. Abdullah b. Zübeyr el-Humeydi(219), **Müsned**
7. Ahmed b. Hanbel(241), **Müsned**
8. Abd b. Humeyd(249), **Müsned**
9. Bezzar(292), **Müsned**(el-Bahru'z-Zehhar)
10. Ebu Ya'la(307), **Müsned**

B. Mu'cemler: Hadisleri sahabe, müellifin hocaları, coğrafi bölge ve diğer kriterlere göre derleyen eserlerdir.

1. İbn Kani'(351), **Mu'cemu's-Sahabe**
2. Süleyman b. Ahmed et-Taberani(360), **Mu'cemu's-Sağir**
_____, **Mu'cemu'l-Evsat**
_____, **Mu'cemu'l-Kebir**
3. İbn Lal el-Hemedani(398), **Mu'cemu's-Sahabe**
4. Ebu Ya'la(307), **Mu'cemu's-Sahabe**

C. Etraf Kitapları: Etraf kitapları genelde alfabetik sahabe isimlerine göre derlenmiştir. Bu kitaplarda müellifler hadis metninin tamamını değil, hadisin tamamına işaret etmeye yetecek kadar kısmını verip o hadisin isnadlarını zikrederler.

1. Yusuf b. Abdurrahman el-Mizzi(h.742), **Tuhfetu'l-Eşraf**

2. Abdulğani en-Nablusi(h.1143), **Zehairu'l-Mevaris**

II. Ale'l-Ebvab Tasnif Edilen Kitaplar:

A. Musannefler: Konularına göre tasnif edilen eserlerdir. Sünen ve Camiilerden farkı merfu hadislerin yanında mevkuf ve maktu' hadisleri de ihtiva etmeleridir.

1. İmam Malik(179), **el-Muvatta**

- Şerhleri: a. İbn Abdilberr(463), **el-İstizkar** ve **et-Temhid**
b. Süleyman el-Baci(494), **el-Münteka**
c. İbnu'l-Arabi(543), **el-Mesalik ve el-Kabes**
d. Zürkani(1112), **Ebhecü'l-Mesalik**

2. Abdurrezzak b. Hemmam(211), **el-Musannef**

3. İbn Ebi Şeybe(235), **el-Musannef**

B. Camiiler

1. İmam Buhari, **el-Camiu's-Sahih**

- Şerhleri: a. İbn Hacer(852), **Fethu'l-Bari**
b. Ayni(855), **Umdetu'l-Kari**
c. Kastallani(923), **İrşadu's-Sari**
d. Kirmani(786), **el-Kevakibu'd-Derari**
e. Hattabi(388), **İlamu's-Sünen**

İhtisarları: a. Zebidi(893), **Tecridu's-Sarih**

b. Ömer Ziyauddin Dağüstani, **Zübdetu'l-Buhari**

2. İmam Müslim, Sahihu Müslim

- Şerhleri: a. Kadı İyaz(544), **İkmalu'l-Mu'lim**
b. Nevevi(676), **el-Minhac**
c. Cabir Derbendi Dehli(1353), **Fethu'l-Mülhim**

3. İbn Carud(306), **Sahih**(el-Münteka olarak ta bilinir)

4. İbn Huzeyme(311), **Sahih**

5. İbnu's-Seken(353), **Sahih**

6. İbn Hibban(354), **Sahih**

7. Tirmizi(279), **el-Cami'**

Şerhleri: a. Ebubekir İbnu'l-Arabi(543), **Arızetu'l-Ahvezi**

b. Mübarekfuri(1353), **Tuhfetu'l-Ahvezi**

C. Sünenler

1. Ebu Davud, **Sünen**

- Şerhleri: a. Hattabi(388), **Mealimu's-Sünen**
b. Azimabadi(1329), **Avnu'l-Ma'bud**
c. Seheranfuri(1346), **Bezlü'l-Mechud**

2. en-Nesai(303), **Sünen(el-Mücteba)**: Nesai'nin ayrıca Sünenü'l-Kübra'sı vardır. Ancak Kütübü Sitte içinde yer alan, el-Mücteba isimli Sünenü's-Suğra'sıdır.

3. İbn Mace, **Sünen**

4. Darimi, **Sünen**

5. Darekutni, **Sünen**

6. Beyhaki, **Sünenü'l-Kübra**

III. Müstedrek ve Mustahrecler

1. el-Hakim, **el-Müstedrek**

IV. Rical Kitapları

I. Sahabe Ricali

1. Ebu Nuaym el-İsfehani(430), **Ma'rifetu's-Sahabe**
2. İbn Abdilberr(463), **el-İsti'ab**
3. İbnu'l-Esir(630), **Üsüdü'l-Ğabe**
4. İbn Hacer(852), **el-İsabe**

V. Halk Dilinde Meşhur Olan Rivayetleri Toplayan Kitaplar

1. Sehavi, **Makasıdu'l-Hasene**
2. Acluni, **Keşfu'l-Hafa**
3. Muhammed b. Derviş, **Esna'l-Metalib**
4. Abdurrahman b. Ali eş-Şeybani, **Temyizu't-Tayyib mine'l-Habis**

VI. Hadisleri Harf Sırasına Göre Tertipleyen Kitaplar

1. Suyuti, **el-Camiu's-Sağir**
2. Suyuti, **el-Camiu'l-Kebir**
3. Yusuf en-Nebhani, **el-Fethu'l-Kebir**
4. Ahmed Ziyauddin el-Gümüşhanevi, **Ramuzu'l-Ehadis**
5. el-Münavi, **Kunuzu'l-Hakaik**